

Plná verze článku / Full paper

LELKOVÁ, T., KLÍMOVÁ, V. (2021). Regional development promotion: The case of three Nordic innovation agencies. In (Klímová, V., Žítek, V., eds.) *XXIV. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Sborník příspěvků*. Brno: Masarykova univerzita, pp. 57-65. ISBN 978-80-210-9896-1. DOI 10.5817/CZ.MUNI.P210-9896-2021-7.

Podpora regionálního rozvoje: Případ tří severských inovačních agentur

Ing. Tereza Lelková

doc. Ing. Viktorie Klímová, Ph.D.

Východiska (1)

- Inovace jako hnací motor regionálního rozvoje
 - Technologické transformace jako zdroj růstu regionu
- Územní dimenze inovací je promítnuta v konceptu regionálních inovačních systémů (Cooke, 1992)
- Tři základní modely fungování národních inovačních agentur (OECD, 2011):
 - centralizovaný
 - decentralizovaný
 - hybridní

Východiska (2)

- Orientace na společenské výzvy jako aktuální paradigma (regionální) inovační politiky
- Transformativní přístup je často spojován s mission-oriented inovačními politikami.
 - Koncept mission-oriented inovačních systémů (Hekkert et al., 2020)
- Potřeba vytvoření efektivní víceúrovňové správy (např. De Propris)
- Společenské výzvy jako kontextově specifický jev

Cíl a použité metody

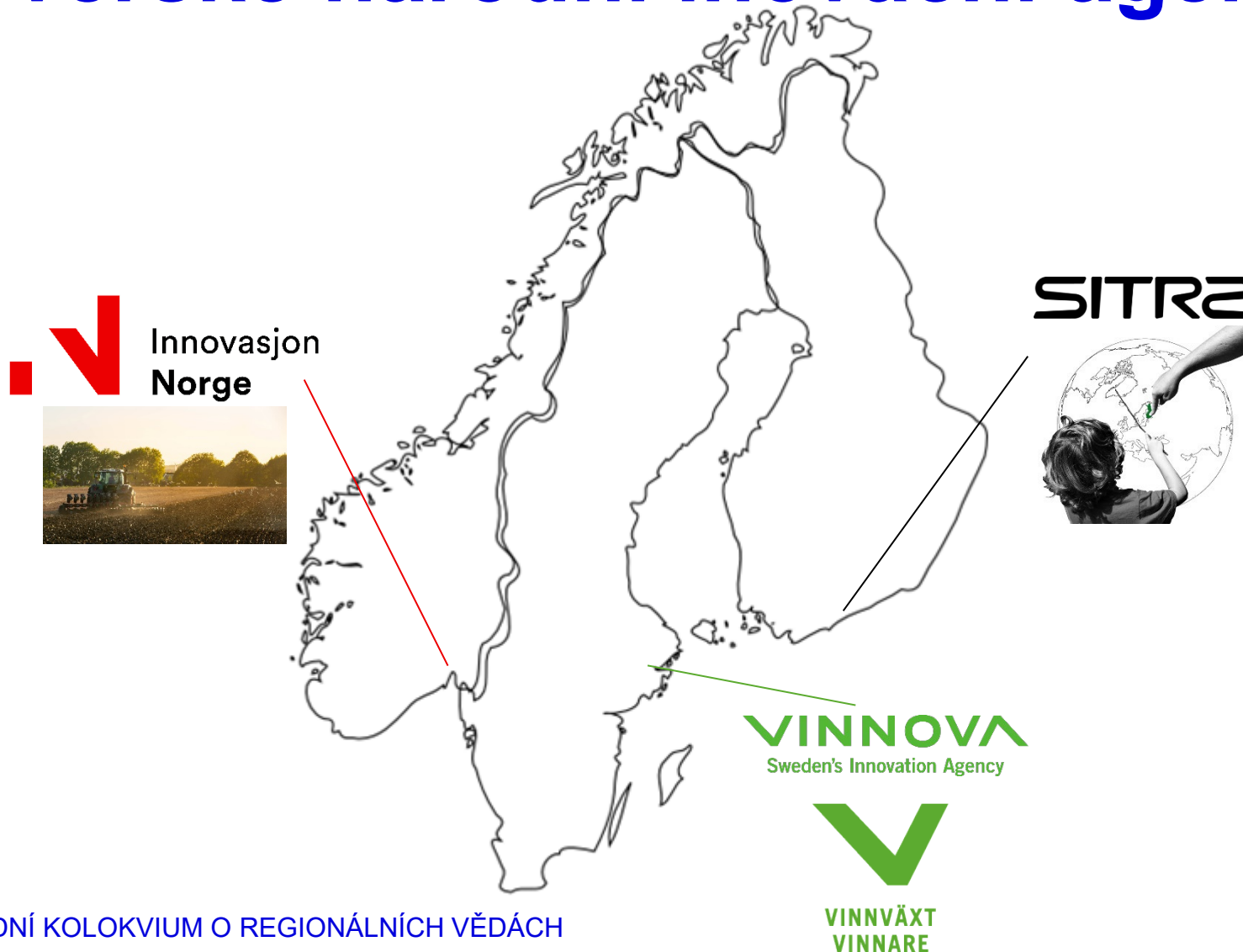
Cíl

- Identifikovat a porovnat přístupy severských národních inovačních agentur k podpoře regionálního rozvoje s důrazem na opatření zaměřená na řešení společenských výzev

Výzkumná metoda

- Tři případové studie, pomocí nichž je demonstrováno působení národních inovačních agentur na regionální aktéry
- Klíčem výběru programů (aktivit) byla regionální dimenze a aplikace mission-oriented přístupu
- Komparace zvolených atribut

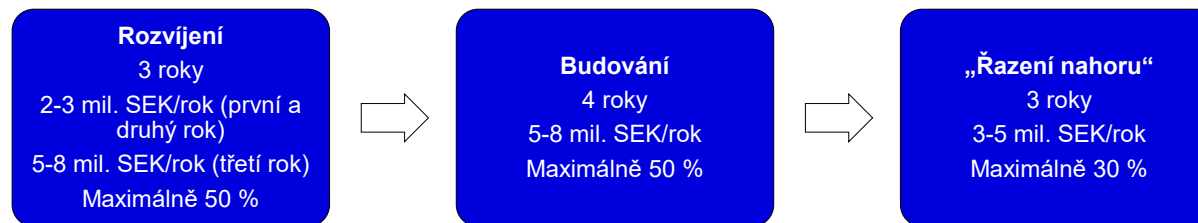
Tři severské národní inovační agentury

Případová studie 1 (1)

Vinnova (Švédsko)

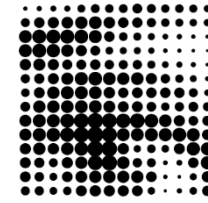
- Financování výzkumu orientovaného na potřeby (need-driven) v rámci deseti prioritních oblastí:
 - udržitelný průmysl, udržitelné potravinové systémy, udržitelné zastavěné (městské) prostředí, digitální transformace, budoucí nabídka dovedností, veřejný sektor a občanská společnost,...
- Podpora regionálního rozvoje prostřednictvím programu Vinnväxt (2001).
 - Cílem programu je rozvíjet inovativní a mezinárodně konkurenceschopné regionální ekosystémy založené na stávajících silných stránkách a kapacitách regionu (inteligentní specializace)
 - Integrace Cílů udržitelného rozvoje (2013, 2017)
 - Tři fáze programu:

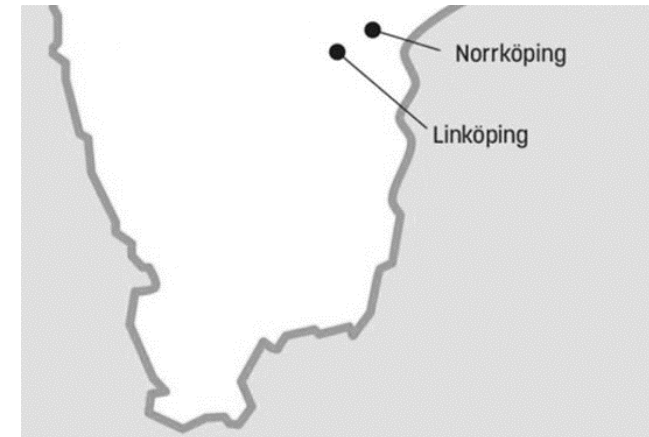
Případová studie 1 (2)

Visual Sweden

- Výzva Vinnväxt 2016
- Městský region Norrköping-Linköping (Östergötland)
- Vizualizace a analýza obrazu
- „Kolaborativní“ hub – spolupráce Linköping University (koordinátor), regionu Östergötland, měst Linköping a Norrköping, Švédského meteorologického a hydrologického ústavu, podniků a dalších
- 1. fáze (3/2016-6/2019): 19,25 mil. SEK
- 2. fáze (7/2019-12/2022): 28 mil. SEK

**VISUAL
SWEDEN**

Případová studie 2 (1)

Innovation Norway (Norsko)

- Priority strategie na období 2020–2025: silná regionální partnerství, vývoj nových řešení (globálních) společenských výzev a udržitelný růst a export
 - Zaměření na společnosti, které vytvářejí udržitelná řešení společenských výzev s potenciálem dostat se na mezinárodní trhy
- Specifický nástroj podpory RR: „fondy krajských okresů“ (regional district funds)
- Realokační princip - obce dostávají na RR finanční prostředky ze státního rozpočtu (fond pro rozvoj okresů), část prostředku poskytují agentuře, která je správcem schémat podpory
- Podpora ve formě grantů, půjček a záruk (podle maximální intenzity veřejné podpory), v oblastech VaVal, rozvoje podnikání, infrastruktury, turismu

Případová studie 2 (2)

The Plus

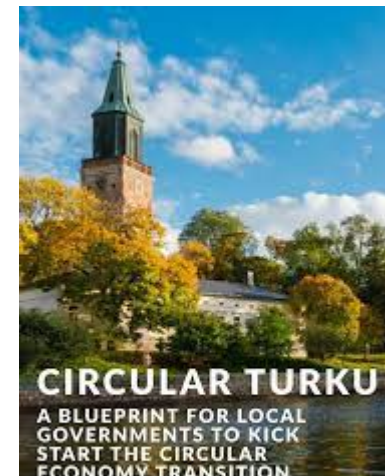
- „Nejekologičtější továrna na nábytek na světě“
- Celkový rozpočet 300 mil. NOK; (z toho 22,9 mil. granty a 20 mil. půjčky)

Případová studie 3

Sitra (Finsko)

- „Think-and-do tank“ s cílem podpořit vytváření řešení pro udržitelnou budoucnost
 - Činnost fondu zahrnuje zodpovědné investování, předvídavost a podněcování diskuse mezi různými společenskými aktéry
- Tři prioritní témata: udržitelná řešení (např. oběhové hospodářství), spravedlivá datová ekonomika a demokracie a angažovanost
- Regionální dimenze zabudovaná v celé řadě činností:
 - regionální pilotní projekty s potenciálem přispět k vytvoření nového systému celoživotního učení v regionu (využití regionálních sítí)
 - regionální road maps k cirkulární ekonomice (např. region Turku)

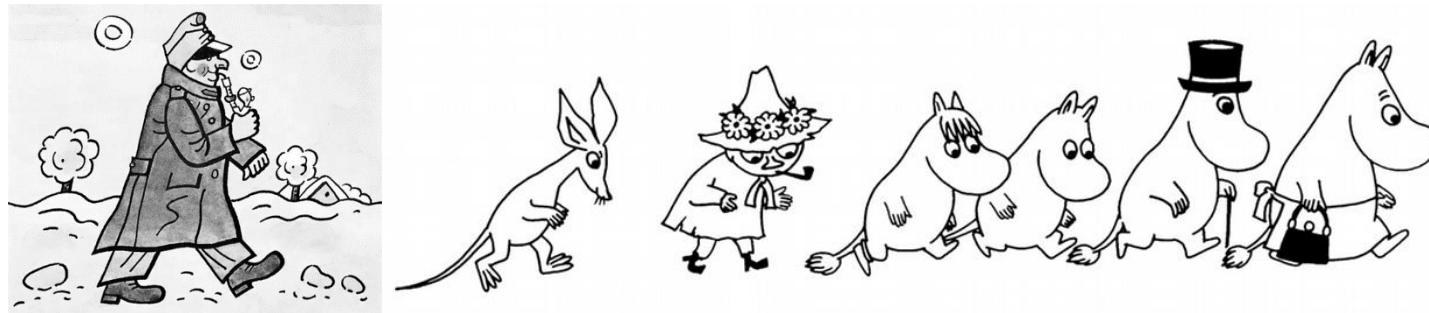

	Vinnova	Innovation Norway	Sitra
Aktivity s regionální dimenzí	Program Vinnväxt	Fondy krajských okresů	Spíše individuální projekty (podpora konkrétního prioritního tématu na regionální úrovni)
Převládající zaměření na podporu inovací	Ano. Podpora vytváření silných a atraktivních RIS; část financování jde přímo na VaVal projekty.	Ne. Důležitou roli hrají také turismus, infrastruktura a zemědělství.	Nepřímo. Poskytuje podporu pro budování regionálních kompetencí.
Regionální kanceláře	Ne.	Ano. 18 regionální kancelář.	Ne.
Hlavní témata (priority) organizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udržitelný průmysl ▪ Udržitelné potravinové systémy ▪ Udržitelné systémy mobility ▪ Udržitelné zdraví (zdravotnictví) ▪ Udržitelné zastavěné prostředí ▪ Digitální transformace ▪ Ekosystémy pro inovativní podniky ▪ Budoucí nabídka v oblasti kvalifikace ▪ Veřejný sektor a občanská společnost ▪ Nově vznikající inovace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Silná regionální partnerství ▪ Řešení globálních výzev ▪ Udržitelný růst a export 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udržitelná řešení ▪ Spravedlivá datová ekonomika ▪ Demokracie a angažovanost
Forma finanční podpory	Granty	Granty, půjčky, záruky	Granty
Mission-orientation (rámec)	Ano (Agenda 2030).	Ano (Agenda 2030).	Ano (vlastní práce fondu).
Jakým způsobem je orientace na mise promítnuta do regionálních aktivit?	Kritéria výběru projektu zahrnují potenciál iniciativy přispět k provádění Agendy 2030.	Podpora podniků, které přispívají k řešení globálních výzev.	Organizace je ze své podstaty mission-oriented, což následně ovlivňuje zaměření regionálních aktivit.

Závěr

- Inovační agentury v severských zemích se vyznačují silným důrazem na řešení společenských výzev
- Uplatnění mission-oriented přístupu v praxi
- Zásadní rozdíl od podpory regionálního rozvoje ve střední Evropě

...možná inspirace?

Děkuji za pozornost!

Příspěvek byl zpracován v rámci projektu Innovation policies: Economic objectives vs sustainability transitions (MUNI/IGA/1252/2020), podpořeného Operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu Interní grantové agentury Masarykovy univerzity (reg. č. CZ.02.2.69/0,0/0,0/19_073/0016943).